

Przekład.**Konwencja**

między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o ułatwieniach w małym ruchu granicznym, podpisana w Pradze dn. 30 maja 1925 roku.

(Ratyfikowana zgodnie z ustawą z dnia 30 lipca 1925 r. — Dz. U. R. P. № 88 poz. 611).

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

MY, STANISŁAW WOJCIECHOWSKI,

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tem wiedzieć należy, wiadomem czynimy:

Dnia trzydziestego maja tysiąc dziewięćset dwudziestego piątego roku w Pradze pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką została podpisana Konwencja o ułatwieniach w małym ruchu granicznym o następującem brzmieniu dosłownem:

Convention

entre la Pologne et la Tchécoslovaquie, concernant les facilités dans le trafic frontière local, signée a Prague le 30 mai 1925.

AU NOM DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE

NOUS, STANISŁAW WOJCIECHOWSKI,

PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE,

à tous ceux, qui ces présentes Lettres verront, Salut:

Une Convention concernant les facilités dans le trafic-frontière local ayant été signée à Prague le trente mai mil neuf cent vingt cinq entre le Gouvernement de la République de Pologne et le Gouvernement de la République Tchécoslovaque, Convention dont la teneur suit:

**Konwencja między Polską a Czechosłowacją
w sprawie ułatwień w małym ruchu granicznym.**

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
z jednej strony i
PREZYDENT REPUBLIKI CZESKOSŁOWACKIEJ
z drugiej strony,

ożywieni jednakowem pragnieniem ułatwienia mieszkańcom pasa granicznego małego ruchu granicznego, wyznaczyli w celu zawarcia odpowiedniej Konwencji następujących Pełnomocników:

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej:

p. dr. Walerego Goetla,

Profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego i Akademii Górniczej w Krakowie, Komisarza Rządu Polskiego w Komisji Międzynarodowej do wyznaczenia granicy polsko-czechosłowackiej, i

p. Jerzego Bogorya-Kurzenieckiego,

Radcę Ministerjalnego, Kierownika Komitetu i Referatu Tranzytowego Ministerjum Spraw Zagranicznych;

Prezydent Republiki Czechosłowackiej:

p. Jana Dvořáčka,

Ministra Pełnomocnego, Szefa Sekcji Ekonomicznej Ministerjum Spraw Zagranicznych, i

p. dr. Gustawa Schönbacha,

Radcę Ministerjalnego Ministerjum Skarbu,

którzy, po wymianie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i sporządzone we właściwej formie, postanowili co następuje:

Artykuł 1.

Będą uznane za pas graniczny części graniczące ze sobą powiatów, położonych po obu stronach granicy, których dokładne określenie pozostawia się każdej ze Stron. W zasadzie szerokość pasa granicznego nie powinna przekraczać 15 km z każdej strony granicznej linii, jednakże w miejscowościach, gdzie miejscowe warunki tego by wymagały, szerokość ta będzie mogła przewyższyć 15 km.

Lista gmin, położonych w tym pasie granicznym, będzie ogłoszona w sposób najbardziej odpowiedni.

ROZDZIAŁ A.

Ułatwienia osobowe.

Art. 2.

Osoby, zamieszkujące w pasie granicznym i osiadłe tam przynajmniej od trzech miesięcy, mogą otrzymywać przepustki, upoważniające do przekraczania

Convention entre la Pologne et la Tchécoslovaquie concernant les facilités dans le trafic-frontière local.

LE PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE
d'une part,
et LE PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE
TSHÉCOSLOVAQUE
d'autre part,

animés du même désir de faciliter aux habitants de la zone frontrière le trafic-frontière local, ont désigné aux fins de conclure une Convention à cet effet les Plénipotentiaires suivants:

Le Président de la République de Pologne:

Monsieur le Dr. Walery Goetel,

Professeur de l'Université Jagiellonienne et de l'Académie des Mines à Cracovie, Commissaire du Gouvernement Polonais auprès de la Commission Internationale de délimitation de la frontière polono-tchécoslovaque, et

Monsieur Georges Bogorya-Kurzeniecki,

Conseiller Ministériel, Chef du Comité et de la Section du transit au Ministère des Affaires Etrangères,

Le Président de la République Tchécoslovaque:

Monsieur Jan Dvořáček,

Ministre Plénipotentiaire et Chef de la Section Economique au Ministère des Affaires Etrangères, et

Monsieur le Dr. Gustav Schönbach,

Conseiller Ministériel au Ministère des Finances,

lesquels après avoir échangé leurs pleins pouvoirs trouvés en bonne et dûe forme sont convenus des dispositions suivantes:

Article Premier.

Seront reconnues comme zone frontrière les parties limitrophes des districts, situées des deux côtés, de la frontière, dont la limitation précise est réservée à chacune des deux Parties. En principe, la largeur de la zone frontrière ne devra pas dépasser 15 km de chaque côté, de la ligne frontrière; cependant dans les localités, où les circonstances locales l'exigeront, cette largeur pourra dépasser 15 km.

La liste des communes situées dans cette zone frontrière sera publiée de la manière la plus appropriée.

TITRE A.

Facilités personnelles.

Art. 2.

Les personnes habitant dans la zone frontrière et y ayant leur domicile depuis trois mois au moins peuvent obtenir des laissez-passer les autorisant

granicy i przebywania z drugiej strony granicy, stosownie do postanowień artykułów, następujących poniżej.

Urzednicy państwowi korzystają z tego ułatwienia od dnia objęcia służby.

Art. 3.

Przepustki są wydawane:

- a) jako przepustki jednorazowe, na papierze niebieskim;
- b) jako przepustki stałe, na papierze białym;
- c) jako przepustki gospodarcze, na papierze czerwonym.

Do wydawania przepustek używane będą formularze, zredagowane w języku polskim i czesko-słowackim, według wzoru, dołączonego do niniejszej Konwencji. Przepustki muszą być zaopatrzone w pieczęć urzędową władzy wystawiającej i w fotografię okaziciela, jak również w jego podpis lub inny znak, przyłożony własnoręcznie.

Fotografia nie jest wymagana, o ile okaziciel przepustki okaże inny dowód osobisty urzędowy lub przynajmniej urzędowo poświadczony i zaopatrzony w fotografię.

Art. 4.

Przepustka upoważnia okaziciela:

a) do przekraczania granicy w określonych punktach przejściowych pieszo, konno, na rowerze, wozem, saniami, na motocyklu, samochodem lub koleją.

b) do przebywania w odcinku pasa granicznego, graniczącym z odcinkiem, w którym przepustka była wystawiona.

W razie pilnej potrzeby władza, wystawiająca przepustkę, może upoważnić jej okaziciela do przebywania nie tylko w odcinku sąsiednim, lecz również w odcinkach, z nim sąsiadujących.

Władza wystawiająca przepustkę, zawierającą podobne upoważnienie, obowiązana jest zakomunikować o tem władzy drugiej Umawiającej się Strony.

Art. 5.

Przepustki wystawiają po stronie polskiej władze administracyjne pierwszej instancji; po stronie czesko-słowackiej: władze administracyjne pierwszej instancji lub władze bezpieczeństwa publicznego pierwszej instancji.

W razie szczególnie pilnej i stwierdzonej potrzeby odbycia jednorazowo podróży i w razie niemożności otrzymania na czas przepustki od władzy kompetentnej, przepustka może być również wystawiona przez zwierzchnika gminy i wizowana po stronie polskiej przez posterunek policji państwowej, po stronie zaś czesko-słowackiej przez posterunek żandarmerji.

Pod względem terytorjalnym kompetentna jest ta władza, w której okręgu działania mieszka osoba, żądająca przepustki.

Art. 6.

Przepustki jednorazowe są wydawane z ważnością na 14 dni najwyżej, licząc od dnia wystawienia;

conformément aux dispositions des articles suivants à franchir la frontière et à séjourner de l'autre côté de la frontière.

Les fonctionnaires d'Etat jouissent de cette facilité à partir du jour de leur entrée en fonctions.

Art. 3.

Les laissez-passer sont délivrés:

- a) comme laissez-passer valables pour une seule fois, en couleur bleue;
- b) comme laissez-passer permanents, en couleur blanche;
- c) comme laissez-passer économiques, en couleur rouge.

Les formulaires en langue polonaise et tchécoslovaque, rédigés suivant le modèle annexé à la présente Convention, seront employés pour la délivrance des dits laissez-passer. Les laissez-passer doivent être munis du sceau officiel de l'autorité délivrante et munis de la photographie du porteur ainsi que de sa signature ou d'un autre signe apposé de sa propre main.

La photographie n'est pas exigible du porteur, si ce dernier présente une autre carte d'identité officielle, ou du moins officiellement certifiée et munie d'une photographie.

Art. 4.

Le laissez-passer permet au porteur:

a) de franchir la frontière par des points de passage déterminés, à pied, à cheval, en bicyclette, en voiture, en traineau, en motocyclette, en automobile ou par chemin de fer;

b) de séjourner dans le secteur de la zone frontière limitrophe au secteur dans lequel le laissez-passer a été délivré.

En cas de nécessité urgente, l'autorité qui délivre le laissez-passer, peut autoriser le porteur à séjourner non seulement dans le secteur limitrophe, mais encore dans les secteurs voisins du dit secteur.

L'autorité qui délivre un laissez-passer, conférant une autorisation de ce genre, est obligée d'en informer l'autorité de l'autre Partie contractante.

Art. 5.

Les laissez-passer sont délivrés du côté polonais par les autorités administratives de 1ère instance; du côté tchécoslovaque par les autorités administratives de 1ère instance ou les autorités de sûreté publique de 1ère instance.

Au cas, où il y a nécessité particulièrement urgente et constatée d'entreprendre un seul voyage et dans l'impossibilité d'obtenir à temps des autorités compétentes un laissez-passer, ledit laissez-passer peut être délivré également par le maire de la commune et visé du côté polonais par un poste de police de l'Etat et du côté tchécoslovaque par un poste de gendarmerie.

Au point de vue territorial l'autorité compétente est celle, dans le rayon d'activité de laquelle habite la personne demandant un laissez-passer.

Art. 6.

Les laissez-passer valables pour une seule fois sont délivrés avec une validité atteignant jusqu'à

uprawniana one okaziciela do przebywania z drugiej strony granicy w ciągu trzech dni najwyżej, przyczem dzień pierwszego przekroczenia granicy nie jest brany w rachubę.

Art. 7.

Przepustki stałe są wystawiane z ważnością na 6 miesięcy osobom, które często przekraczają granicę w celach zawodowych, gospodarczych, religijnych, szkolnych lub z innych szczególnych powodów, jak np. względy rodzinne. Przepustki stałe są wydawane osobom, uczęszczającym do szkół po drugiej stronie granicy.

Takie przepustki upoważniają do przebywania z drugiej strony granicy w ciągu 24 godzin.

Lekarze, weterynarze i akuszerki mogą, o ile posiadają stałe przepustki, przebywać z drugiej strony granicy w ciągu trzech dni, robotnicy w ciągu 6 dni.

Art. 8.

Przepustki gospodarcze są wydawane właścicielom ziemskim, członkom ich rodzin, osobom, zatrudnionym w ich majątkach, jak również wogóle osobom, uprawiającym grunty na podstawie jakiegokolwiek legalnego tytułu, pod warunkiem, że ich grunty albo grunty, stanowiące pod względem gospodarstwa rolnego jedną całość, są przecięte przez linię graniczną. To samo się odnosi do majątków lub gruntów, które nie mogą być normalnie uprawiane bez przekraczania granicy.

Przepustki gospodarcze uprawniają do przekraczania granicy i do przebywania po jej drugiej stronie jedynie w czasie i w miejscu koniecznym dla uprawiania gruntów.

Przepustki gospodarcze są ważne na rok.

Art. 9.

Przepustki mogą być odnawiane z zastrzeżeniem zachowania przepisów, dotyczących ich wystawienia. Odnowienie musi być wzmiankowane na dawnej przepustce.

Art. 10.

Dzieci w wieku do lat 14 nie potrzebują przepustki do przekraczania granicy, o ile są w towarzystwie dorosłych i o ile są wpisane na ich przepustki.

Art. 11.

Władze, wymienione w art. 5, są obowiązane komunikować odpowiednim władzom drugiej Strony o każdym podaniu o wystawienie przepustki stałej lub gospodarczej (art. 7 i 8), które do nich wpłynę, o ile mają zamiar wydać tę przepustkę. Zawiadomienie to powinno zawierać imię, nazwisko i miejsce zamieszkania petenta, jak również stwierdzenie, że istnieją warunki, wymagane do przekraczania granicy, i powody, uzasadniające podanie.

14 jours au plus, à partir de la date de la délivrance; ils autorisent le porteur à séjourner de l'autre côté de la frontière pendant trois jours au plus, le jour du premier passage de la frontière ne comptant pas.

Art. 7.

Les laissez-passer permanents sont délivrés avec validité de six mois aux personnes franchissant fréquemment la frontière pour de motifs professionnels, économiques, religieux, scolaires ou autres motifs spéciaux comme motifs de famille. Les laissez-passer permanents sont délivrés notamment aux personnes fréquentant une école de l'autre côté de la frontière.

Les laissez-passer de ce genre permettent de séjourner de l'autre côté de la frontière pendant 24 heures.

Les médecins, les vétérinaires et les sages-femmes peuvent, s'ils possèdent un laissez-passer permanent, séjourner de l'autre côté de la frontière pendant trois jours, les ouvriers pendant six jours.

Art. 8.

Les laissez-passer économiques sont délivrés aux propriétaires fonciers, aux membres de leurs familles, aux personnes employées dans leur exploitation, ainsi qu'en général aux personnes exploitant des terres en vertu d'un titre légal quelconque, à condition que leurs terres, ou les terres constituant un ensemble au point de vue de l'exploitation agricole, sont divisées par la ligne frontière. Il en est de même dans les cas, où le domaine ou les terres ne peuvent être normalement exploitées sans que l'on franchisse la frontière.

Les laissez-passer économiques autorisent à franchir la frontière et à séjourner de l'autre côté de la frontière uniquement pour le temps et dans le lieu exigé par l'exploitation des terres.

Les laissez-passer économiques sont valables pour une année.

Art. 9.

Les laissez-passer peuvent être renouvelés sous réserve des prescriptions concernant leur délivrance. Leur renouvellement doit être porté sur le laissez-passer antérieur.

Art. 10.

Les enfants de moins de 14 ans ne sont pas tenus d'être munis d'un laissez-passer pour franchir la frontière, s'ils se trouvent en compagnie d'un adulte et sont inscrits sur son laissez-passer.

Art. 11.

Les autorités spécifiées à l'art. 5, sont tenues de communiquer aux autorités correspondantes de l'autre Partie toute demande de laissez-passer permanent ou économique (art. 7 et 8) qui leur parvient, si elles ont l'intention de délivrer ce laissez-passer. La communication doit contenir le nom et le prénom, le lieu de domicile du postulant, ainsi que des données constatant l'existence des conditions requises pour franchir la frontière et des raisons motivant la demande.

Przepustka nie będzie wydana, jeżeli władze kompetentne drugiej strony zawiadomią w okresie 14 dni po otrzymaniu zawiadomienia o podaniu, że się wystawieniu sprzeciwiają, bądź z braku koniecznych warunków, bądź dlatego, że wystawienie przepustki byłoby przeciwne przepisom, obowiązującym w ich kraju, bądź wreszcie ze względów na bezpieczeństwo i porządek publiczny.

O ile władza wystawiająca przepustkę uważa sprzeciw za nieumotywowany, jej władza przełożona może żądać od władzy kompetentnej Strony przeciwnej, aby sprawa była zbadana na nowo. Władza wystawiająca jest obowiązana niezwłocznie zawiadomić odpowiednią władzę drugiej Strony o każdej wydanej przepustce stałej lub gospodarczej.

Szczegóły powyższej procedury będą ustalone w drodze bezpośredniego porozumienia między kompetentnymi władzami administracyjnymi.

Art. 12.

Przepustki, przewidziane w art. 3, z wyjątkiem przepustek gospodarczych, uprawniają do przekraczania granicy w punktach, wymienionych na tych przepustkach i uznanych za punkty przejściowe przez władze kompetentne obu Stron Układających się. Z wyjątkiem szczególnych wypadków, nie wolno podawać na przepustce innego punktu przejściowego, jak tylko punkt najbliższy miejsca zamieszkania okaziciela.

Przepustki gospodarcze uprawniają do przekraczania granicy również poza punktami przejściowymi, w miejscach, w których przekroczenie granicy jest potrzebne dla wykonywania robót.

Miejsca te powinny być określone przez obie Strony przez kompetentne władze celne, po wysłuchaniu osób interesowanych i z uwzględnieniem rzeczywistych potrzeb gospodarczych.

Art. 13.

Przekraczanie granicy na podstawie przepustki jest dozwolone w zasadzie za dnia, mianowicie, od 1 marca do 30 września — od godz. 6 do godz. 21, od 1 października zaś do końca lutego — od godz. 7 do godz. 19.

Przepustki gospodarcze uprawniają do przekraczania granicy od godz. 4 do 22, od 1 marca do 30 września.

Władze administracyjne i celne pierwszej instancji mogą, za wspólnym porozumieniem, ustalić inne godziny przekraczania granicy, bądź wogóle, bądź w poszczególnych wypadkach, o ile to jest pożyteczne ze względu na warunki miejscowe.

Duchowni i ministranci, lekarze, weterynarze i akuszerki mogą dla wykonywania swego zawodu przekraczać granicę w nocy i nawet po drogach polnych. To samo odnosi się i do innych osób w razie szczególnie pilnej potrzeby.

Przekraczanie granicy kolejną nie jest ograniczone co do czasu.

Le laissez-passer ne sera pas délivré, si les autorités compétentes de l'autre Partie font connaître dans un délai de 14 jours après que communication leur aura été faite qu'elles s'opposent à la délivrance du laissez-passer soit parce que les conditions requises en vue de l'obtenir manquent, soit parce que la délivrance du laissez-passer serait contraire aux prescriptions en vigueur dans leur pays, soit enfin parce que des raisons de sécurité et d'ordre public s'y opposent.

Si l'autorité qui a délivré le laissez-passer, considère l'opposition formulée mal fondée, son instance supérieure peut exiger de l'autorité compétente de la Partie adverse que le cas en question soit examiné à nouveau. Aussitôt qu'un laissez-passer permanent ou économique est délivré, l'autorité délivrante est tenue d'en informer l'autorité correspondante de l'autre Partie.

Les détails de la procédure sus-visée seront réglés par voie d'entente directe entre les autorités administratives compétentes.

Art. 12.

Les laissez-passer visés à l'article 3 à l'exception des laissez-passer économiques, permettent de franchir la frontière par les points désignés sur lesdits laissez-passer et reconnus comme points de passage par les autorités compétentes des deux Parties contractantes. A moins de raisons spéciales, il n'est pas permis d'indiquer dans le laissez-passer un autre point de passage que le point le plus rapproché du domicile du porteur.

Les laissez-passer économiques permettent de franchir la frontière même en dehors des points de passage, dans les endroits où ledit passage est nécessaire pour effectuer des travaux.

Les endroits en question doivent être fixés de part et d'autre par les autorités douanières compétentes, après audition des personnes intéressées, en tenant compte des nécessités réelles de l'exploitation économique.

Art. 13.

Le passage de la frontière en vertu d'un laissez-passer est permis en principe durant le jour, à savoir du 1er mars au 30 septembre, entre 6 heures et 21 heures, et du 1er octobre à fin février, entre 7 heures et 19 heures.

Les laissez-passer économiques permettent de franchir la frontière dès 4 hs. à 22 heures du 1er mars jusqu'au 30 septembre.

Les autorités administratives et douanières de l^{re} instance peuvent d'un commun accord fixer d'autres heures de passage de la frontière, soit en général, soit dans des cas particuliers, si c'est opportun pour des raisons locales.

Les ecclésiastiques et leurs servants, les médecins, les vétérinaires et les sages-femmes peuvent, dans l'exercice de leur profession, franchir la frontière pendant la nuit et même par les chemins vicinaux. La même clause a trait à d'autres personnes en cas de nécessité particulièrement urgente.

Le passage de la frontière en chemin de fer n'est pas soumis à des restrictions par rapport aux heures.

Art. 14.

Ustalanie wysokości opłat, któreby ewentualnie były pobierane za wystawianie przepustek, pozostawia się do uregulowania każdej ze Stron Układających się.

Żadne opłaty nie będą pobierane za przekroczenie granicy i za pobyt po jej drugiej stronie.

Art. 15.

Straż ogniowa i kopalniana, jak również oddziały ratownicze, dające się rozpoznać jako takie, mogą dla niesienia pomocy przekraczać granicę podczas dnia i nocy w punktach, gdzie to będzie konieczne, i przebywać z drugiej strony granicy tak długo, jak to będzie potrzebne, pod warunkiem, że poddadzą się kierownictwu osoby kompetentnej stosownie do przepisów, obowiązujących w miejscu wypadku.

Art. 16.

Przepustka może być zatrzymana przez władze drugiej Strony, bądź w wypadku, gdy została uzyskana na mocy fałszywych danych, bądź w razie nadużycia wogóle. Zatrzymana przepustka musi być niezwłocznie zwrócona władzy, która ją wystawiła.

ROZDZIAŁ B.

Ułatwienia rzeczowe.

Art. 17.

W małym ruchu granicznym mogą być, z zastrzeżeniem obowiązujących przepisów celnych, przewożone także drogami ubocznymi w pasie granicznym następujące towary, o ile są wolne od cła, i o ile ze względu na stosunki miejscowe jest to pożądane i dopuszczalne: nawozy naturalne i sztuczne, len i konopie w łądygach, pasza zielona lub sucha (trawa dla bydła, siano, słoma, siewka), liście suche na podściółkę, mech, szuwar, zwykły piasek do budowy, żwir, glina pospolita i garncarska, drzewo opałowe (to ostatnie wyłącznie do użytku własnego mieszkańców pasa granicznego), węgiel drzewny, torf, borowina i hubka.

Art. 18.

Lekarstwa, przyrządzone w jednej z aptek pasa granicznego za receptą lekarza lub weterynarza, upoważnionego do wykonywania swego zawodu, mogą być sprowadzane w małych ilościach, w granicach potrzeb konsumenta, w wypadku nagłym, nawet bez pozwolenia władz administracyjnych i bez opłaty cła. W każdym razie te recepty winny mieć napis: „bardzo pilne”.

Art. 19.

W wypadku, gdyby gospodarstwa rolne lub inne posiadłości były przecięte lub rozdzielone przez granicę, dalsza ich eksploatacja nie może być ani utrud-

Art. 14.

La fixation des taxes perçues le cas échéant pour la délivrance des laissez-passer, est réservée à la réglementation de chacune des deux Parties contractantes.

Aucune taxe ne sera perçue pour le passage de la frontière et le séjour de l'autre côté de la frontière.

Art. 15.

Les sapeurs-pompiers et les gardes-mines, ainsi que les équipes de secours, se faisant reconnaître comme tels, peuvent, en vue de porter secours, franchir la frontière pendant le jour et pendant la nuit, dans les points où cela sera jugé nécessaire et séjourner de l'autre côté de la frontière pendant le temps utile, sous réserve qu'elles se soumettront à la direction de la personne compétente, suivant les prescriptions en vigueur dans le lieu de l'accident.

Art. 16.

Le laissez-passer peut être retenu par les autorités de l'autre Partie, soit au cas, où il a été obtenu sur la base de fausses allégations, soit en cas d'abus en général. Le laissez-passer retenu doit être restitué sans délai à l'autorité qui l'a délivré.

TITRE B.

Facilités matérielles.

Art. 17.

Dans le trafic dans la zone frontière et sous réserve des prescriptions douanières en vigueur, les marchandises suivantes pour autant qu'elles jouissent de la franchise de douane et que, vu les circonstances locales, ce soit désirable et admissible, pourront être transportées aussi par des chemins vicinaux de la zone frontière: les engrais naturels et artificiels, le lin et le chanvre en tige, le fourrage vert ou séché (herbe pour le bétail, foin, paille, paille hachée), feuilles sèches pour litière, mousse, roseaux, sable ordinaire pour construction, gravier, argile ordinaire et à poterie, bois de chauffage (ce dernier exclusivement pour les besoins propres des habitants de la zone frontière), charbon de bois, tourbe, boue des marais et amadou.

Art. 18.

Les médicaments préparés dans une des pharmacies de la zone frontière sur l'ordonnance d'un médecin ou vétérinaire autorisé à exercer leur profession pourront être importés en petites quantités, dans la mesure des besoins des consommateurs, en cas d'urgence, même sans le permis des autorités administratives et en franchise de douane. Toutefois ces ordonnances devront porter la mention „très urgent”.

Art. 19.

Dans le cas, où des entreprises agricoles ou autres propriétés, seraient coupées ou séparées par la frontière, la continuation de leur exploitation ne

niana, ani uniemożliwiona przez przeprowadzenie granicy i przez przepisy, jej dotyczące. W szczególności żywy inwentarz i narzędzia, stanowiące część inwentarza rolniczego, nasiona do obsiewu posiadłości, jak również produkty gleby i bydła, pochodzące z tych posiadłości, będą mogły być przenoszone bez cła z jednej części posiadłości do drugiej przez punkty, oznaczone w tym celu dla tych gospodarstw lub dla tych posiadłości.

Art. 20.

Mieszkańcy pasa granicznego, wykonywający roboty na swoich polach lub łąkach, lub wogóle na obszarach ziemi, bądź stanowiących ich własność, bądź wydzierżawionych i położonych w pasie sąsiednim drugiego Państwa, mają prawo przeprowadzać bez opłaty cła zwierzęta, narzędzia, nasiona, potrzebne do tych prac, jak również i plony, otrzymywane z obrabianych terenów. Przejście granicy może się też odbywać drogami sąsiednimi jeżeli warunki i rodzaj wykonać się mającej pracy tego wymagają, z zastrzeżeniem, że będą dokonane formalności celne, i że mieszkańcy wrócą do swego domu tego samego dnia.

Maszyny rolnicze, motorowe lub parowe (lokomobile, plugi, brony, młocarnie, siewczarki), przywożone lub wywożone w myśl postanowień artykułów 19 i 20, powinny być zarejestrowane przy przewożeniu ich przez granicę.

Co się tyczy przewozu innych maszyn i narzędzi rolniczych, jako też wozów, furgonów, sanek, bydła pociągowego i jucznego, powinno być przez władze celne w sposób odpowiedni nadzorowane.

Art. 21.

Bydło, wprowadzane lub przeprowadzane z powrotem z jednej części pasa pogranicznego do drugiej, będzie wolne od cła pod warunkiem, że jego tożsamość będzie stwierdzona na podstawie poprzedniego zarejestrowania. Produkty, dostarczane przez powyższe bydło, jako to: mleko, masło, ser, wełna i nawóz, jak również i uzyskany w międzyczasie przychówek, będą mogły być przewożone przez granicę bez cła, lecz zawsze w ilości, odpowiadającej ilości sztuk i rzeczywistemu czasowi trwania wypasu. Przejście ich może się też odbywać drogami sąsiednimi. W miarę potrzeb mieszkańców pasa granicznego, mających pastwiska po drugiej stronie, będą przenoszone również bez cła: sól (sól dla zwierząt), mąka, chleb w ilościach, ustalonych przez obustronne władze celne, które winne wziąć pod uwagę potrzeby własne wymienionych mieszkańców i czas trwania wypasu.

Bydło zbiegłe lub ukradzione poza granicą będzie zwrócone bez pobrania cła, o ile prawo własności będzie stwierdzone przez gminę.

Art. 22.

Pod warunkiem dopełnienia formalności rejestracyjnych, będzie zwolnione od opłat celnych bydło pociągowe i juczne, używane do robót czasowych.

pourra être ni entravée ni empêchée par le tracé de la frontière et par des prescriptions y relatives. En particulier le cheptel et l'outillage faisant partie de l'inventaire agricole, les semences nécessaires pour la culture de la propriété, ainsi que les produits du sol et du bétail provenant de ces propriétés, pourront être transportés en franchise de douane d'une partie de la propriété dans l'autre par des points désignés à cet effet pour ces entreprises ou ces propriétés.

Art. 20.

Les habitants de la zone frontière, exécutant les travaux sur leurs champs, ou pres, ou terres en général, soit leur appartenant, soit loués à bail et situés dans la zone limitrophe de l'autre Etat, ont le droit de faire passer les animaux, l'outillage et les semences nécessaires pour ces travaux, ainsi que les récoltes obtenues des terrains exploités, en franchise de douane. Le passage de la frontière peut aussi s'effectuer par des chemins vicinaux, si les conditions et le genre du travail à exécuter l'exigent, à condition que soient accomplies les formalités de douane et que les habitants rentrent chez eux le même jour.

Les machines agricoles, à moteur ou à vapeur (locomobiles, charrues, herses, batteuses, moulins à hacher etc.) importés ou exportés suivant les dispositions des articles 19 et 20, doivent être soumis à l'enregistrement lors de leur passage par la frontière.

Quant aux autres machines et instruments agricoles ainsi que voitures, charriots, traîneaux, bétail de trait et de somme, leur passage doit être surveillé par les autorités douanières, d'une façon appropriée.

Art. 21.

Sera admis en franchise de douane le bétail conduit ou reconduit d'une partie de la zone frontière à l'autre sous réserve que son identité soit constatée par un enregistrement préalable. Les produits dudit bétail tels que: lait, beurre, fromage, laine et fumier, ainsi que les animaux nés dans l'intervalle, pourront de même être passés en franchise douanière, mais toujours en quantité proportionnée au nombre de têtes et à la durée effective du temps de pâturage. Leur passage pourra aussi s'effectuer par chemins vicinaux.

Dans la mesure des besoins des habitants de la zone frontière ayant des pâturages de l'autre côté seront aussi transportés en franchise douanière le sel (sel pour bétail), la farine et le pain en quantités fixées par les deux autorités douanières ayant pris en considération l'usage propre des dits habitants et la durée du temps de pâturage.

Le bétail égaré ou volé au-delà de la frontière sera restitué en franchise de taxe si le droit de propriété est confirmé par la commune.

Art. 22.

Sous réserve des formalités d'enregistrement sera affranchi des droits de douane le bétail de trait et de somme employé pour des travaux temporaires.

Art. 23.

Zboże, ziarna oleiste, konopie, len, drzewo, garbnik, przewożone do własnego użytku mieszkańców pasa granicznego na drugą stronę granicy do przemiału, wyłoczenia, cięcia, tarcia i t. d. w celu powrotnego przywozu w stanie przerobionym, będą traktowane podług przepisów dla obrotu uszlachetniającego lub też, w wypadku, gdy ważne względy miejscowe będą tego wymagały, będą mogły być zwolnione od opłat celnych zarówno w przywozie, jak i wywozie pod warunkiem złożenia odpowiedniej kaucji.

Ilości produktów przerobionych, które będą mogły być zpowrotem przywiezione lub winny być zpowrotem wywiezione wzamian za surowce i półfabrykaty, winny być w razie potrzeby ustalone przez obustronne zarządy celne w obopólnem porozumieniu.

Art. 24.

Dla ułatwienia mieszkańcom pasa granicznego przewozu przedmiotów, służących do ich własnego użytku, przesyłanych z jednego obszaru do drugiego w celu ich naprawy lub przerobu w warsztatach rzemieślniczych i w następstwie odesłania ich zpowrotem, oba zarządy celne będą upoważnione do pozwalania na przenoszenie ich tam i zpowrotem w pasie granicznym.

Art. 25.

Mieszkańcy pasa granicznego, udający się na roboty sezonowe w przedsiębiorstwach rolnych, leśnych lub innych po drugiej stronie granicy, mają prawo, pod warunkiem, że wrócą do miejsca swego zamieszkania najpóźniej szóstego dnia, poczynwszy od dnia, w którym przybyli na miejsce, gdzie odbywa się praca, i pod warunkiem, że będą przestrzegali obowiązujących przepisów, dotyczących w mowie będącego ruchu, przechodzić granicę drogami ubocznymi, jak również i przenosić z zupełnem uwolnieniem od cła potrzebne narzędzia, a także i swe wynagrodzenie w gotówce i naturze (deputat), z wyjątkiem przedmiotów, stanowiących monopol. Żywność przyrządzona dla powyższych robotników w ich domach będzie mogła być przesyłana również bez cła.

Art. 26.

Oba Rządy porozumieją się co do wydania bardziej szczegółowych zarządzeń w sprawie przyznawania ułatwień duchownym i ich pomocnikom, lekarzom, weterynarzom i akuszerkom, zamieszkującym w pasie granicznym pod warunkiem, że są upoważnieni do wykonywania swego zawodu w tym pasie.

W razie pożaru, klęski żywiołowej lub innych wypadków jest dozwolone straży ogniowej i oddziałom ratowniczym przechodzić przez granicę wraz z całym ekwipunkiem.

Uczniowie mogą przenosić w ciągu dnia książki i przybory szkolne w zasadzie nawet drogami bocznymi.

Art. 27.

Obowiązujące ograniczenia przywozu i wywozu nie mają zastosowania do ruchu, wyszczególnionego w powyższych artykułach.

Art. 23.

Les céréales, les grains oléagineux, le chanvre, le lin, le bois, le tannin qui seront transportés pour leur propre usage par les habitants de la zone frontière à l'autre côté de la frontière afin d'y être moulus, pilés, coupés, broyés etc., pour en revenir ouvrés, seront compris dans les prescriptions se rapportant au finissage; ou bien, au cas où des conditions locales importantes l'exigeront, pourront être affranchis des droits de douane aussi bien pour l'exportation que pour l'importation à condition qu'une caution appropriée soit déposée.

Les quantités de produits ouvrés qui pourront être réimportées ou devront être réexportées, en échange des matières, premières et des articles semi-ouvrés, devront en cas de nécessité être fixées par une entente des deux administrations de douane.

Art. 24.

Afin de faciliter aux habitants de la zone frontière le transport des objets servant à leur propre usage, envoyés d'un territoire à l'autre pour y être réparés ou transformés dans des ateliers d'artisans et en être renvoyés ensuite, les deux administrations douanières seront autorisées à en permettre le transport aller et retour dans la zone frontière.

Art. 25.

Les habitants de la zone frontière ayant à exécuter des travaux temporaires dans des entreprises agricoles, forestières ou autres de l'autre côté de la frontière, ont le droit, pourvu qu'ils regagnent le lieu de leur domicile au plus tard le sixième jour à partir de la date où ils ont atteint le lieu où s'effectue le travail et après avoir observé les prescriptions en vigueur pour le trafic en question, de passer la frontière par des chemins vicinaux et de même passer les outils nécessaires, ainsi que leur salaire en espèces et en nature (prestation) en franchise complète à l'exception de produits monopolisés.

Les aliments préparés pour les ouvriers en question à leur domicile peuvent leur être envoyés en franchise de douane.

Art. 26.

Les deux administrations s'étendront pour prendre des dispositions plus précises concernant les facilités à accorder aux ecclésiastiques et leurs servants, médecins, vétérinaires et sages-femmes habitant la zone frontière à condition qu'ils soient autorisés à exercer dans cette zone leur profession.

Le passage de la frontière en cas d'incendie, de calamité et d'accident est permis aux sapeurs-pompiers et aux équipes de sauvetage avec tout leur équipement.

Les écoliers pourront transporter pendant le jour les livres et le matériel scolaire en général même par les chemins vicinaux.

Art. 27.

Les restrictions en vigueur concernant l'importation et l'exportation ne sont pas applicables au trafic spécifié aux articles précédents.

Art. 28.

Przywóz i wywóz w ruchu granicznym drobnych ilości przedmiotów użytku codziennego i gospodarczego, dla których wogóle wymagane jest pozwolenie przywozu lub wywozu, będzie dozwolony, o ile z rodzaju przedmiotów samych i położenia mieszkańców pasa granicznego można wnioskować, iż artykuły te są przeznaczone do użytku tych mieszkańców, a nie na handel.

Art. 29.

Nadto, z wyjątkiem przepisów, omówionych dla ruchu pogranicznego, regulamin, ustalony dla tego ruchu, nie będzie naruszał ograniczeń swobody handlu w obydwóch Państwach, jak również i przepisów, dotyczących towarów, których produkcja i rozdział są przedmiotem reglamentacji ze strony Państwa.

Niemniej mieszkańcy pasa pogranicznego nie będą obowiązani na zasadzie faktu, że obrabiają pewne działki ziemi na terytorjum drugiego Państwa, dostarczać swych produktów temu Państwu. Ten przywilej nie dotyczy jednak posiadłości wiejskich o większych rozmiarach.

Art. 30.

Przenoszenie zwłok, które mają być pochowane na jednym z cmentarzów w pasie granicznym drugiego Państwa, o ile to było dotychczas w zwyczaju, dozwolone jest na podstawie świadectwa lekarskiego, bez potrzeby przestrzegania obowiązujących przepisów o transporcie zwłok.

W tym celu może być przewieziona przez granicę bez opłaty cła trumna z ozdobami, wieńcami, wstęgami. Środki przewozu zwłok łącznie z zaprzęgiem korzystają ze zwolnienia od cła pod warunkiem powrotu zagranicę.

ROZDZIAŁ C.

Postanowienia końcowe.

Art. 31.

Ułatwienia, przyznane dla ruchu granicznego, nie mogą naruszać prawa obu Państw do wydawania zarządzeń, jakie będą uważały za konieczne ze względów sanitarnych, weterynaryjnych, ochrony roślin i innych.

Art. 32.

Przyznanie specjalnych ułatwień osobowych lub rzeczowych ewentualnie potrzebnych lub pożądaných w pasie pogranicznym jest zastrzeżone porozumieniu się władz kompetentnych obydwóch Stron, zawierających Umowę.

Art. 33.

Niniejsza Konwencja nie narusza postanowień załącznika A do Protokołu, podpisanego w Krakowie dnia 6 maja 1924 r., pomiędzy Polską a Czechosłowacją.

Art. 28.

Dans le trafic frontière l'importation et l'exportation des petites quantités d'articles d'usage quotidien et économique, pour lesquels en général un permis d'importation ou d'exportation est exigé, sera permise, s'il y a lieu d'admettre que d'après le genre de l'objet même et la situation des habitants de la zone frontière ces articles sont destinés à l'usage de ces habitants et non au commerce.

Art. 29.

En outre, sauf les dispositions convenues, pour le trafic frontière le règlement établi pour ce trafic ne portera pas atteinte aux restrictions de la liberté du trafic dans les deux l'États, non plus qu'aux prescriptions concernant les marchandises dont la production et la distribution est l'objet d'une réglementation de la part de l'État.

Cependant, les habitants de la zone frontière du fait qu'ils exploitent certains lots de terre sur le territoire de l'autre État, ne seront pas obligés de livrer leurs produits à cet État. Toutefois cette disposition de faveur ne concerne pas les propriétés rurales d'une grande étendue.

Art. 30.

Le transport des dépouilles mortelles devant être inhumées dans un des cimetières de la zone frontière de l'autre État, si un tel usage a été observé jusqu'à présent, est permis sur la base d'un certificat d'un médecin et sans qu'il soit nécessaire d'observer les formalités en vigueur pour le transport des dépouilles.

A cette fin, le cercueil avec les ornements, fleurs, couronnes, rubans peut passer en franchise de douane. Les moyens de transport des dépouilles y compris l'attelage, jouissent de la franchise de douane à condition de repasser la frontière.

TITRE C.

Dispositions finales.

Art. 31.

Les facilités accordées au trafic dans la zone frontière ne pourront porter aucune atteinte au droit des deux États de prendre de telles mesures sanitaires, vétérinaires, celles servant à la protection de plantes, et autres qu'ils jugeront nécessaires.

Art. 32.

L'octroi des facilités spéciales personnelles ou matérielles, éventuellement nécessaires ou désirables dans la zone frontière est réservé à l'entente des autorités compétentes des deux Parties contractantes.

Art. 33.

La présente Convention ne déroge pas aux stipulations de l'Annexe A au Protocole signé à Cracovie, le 6 mai 1924, entre la Pologne et la Tchécoslovaquie.

Art. 34.

Niniejsza Konwencja będzie ratyfikowana, a dokumenty ratyfikacyjne będą wymienione w Warszawie. Konwencja wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia wymiany dokumentów ratyfikacyjnych i pozostanie w mocy, dopóki nie zostanie wypowiedziana przez jedną z Umawiających się Stron za trzymiesięcznym wypowiedzeniem.

Na dowód czego pełnomocnicy podpisali niniejszą Konwencję i opatrzyli ją swemi pieczęciami.

Spisano w Pradze, trzydziestego maja tysiąc dziewięćset dwudziestego piątego roku, w dwóch oryginałach, po jednym dla każdej Strony.

L. S. *Dr. Walery Goetel*

L. S. *Jerzy Bogorya-Kurzaniecki*

L. S. *J. Dvořáček*

L. S. *Dr. Gustav Schönbach*

Art. 34.

La présente Convention sera ratifiée et les instruments de ratification seront échangés à Varsovie. Elle entrera en vigueur après un délai de 14 jours à partir de la date de l'échange des instruments de ratification et restera en vigueur jusqu'à ce qu'elle ne soit dénoncée par une des Parties contractantes contre préavis de 3 mois.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires ont signé la présente Convention et l'ont munie de leurs cachets.

Fait à Praha, le trente mai mil neuf cent vingt cinq, en deux exemplaires originaux, dont un pour chacune des Parties contractantes.

L. S. *Walery Goetel*

L. S. *Jerzy Bogorya-Kurseniecki*

L. S. *J. Dvořáček*

L. S. *Dr. Gustav Schönbach*

(Strona przednia).
(Přední strana).

Polsko-Czeskosłowacki ruch pograniczny.
Československo-Polský pohraniční styk.

Przepustka jednorazowa.
Přepustka jednorázová.

№ _____
Číslo _____

Imię i nazwisko _____
Jméno a příjmení _____

Zawód _____
Zaměstnání _____

Miejsce urodzenia _____ data urodzenia _____
Místo narození _____ datum narození _____

Przynależność państwowa _____
Státní příslušnost _____

Miejsce zamieszkania _____
Místo pobytu _____

Cel przekraczania granicy _____
Za jakým účelem překročuje hranici _____

Miejsce przekroczenia granicy _____
Místo překročení hranice _____

Ważna na pobyt w pasie granicznym w odcinku _____
Platí pro pobyt v pohraničním pásmu, v úseku _____

Ważna do _____
Platí do _____

(Strona odwrotna).
(Zadní strana).

Miejsce na fotografię.
Místo pro podobenku.

Okaziciel niniejszej przepustki posiada urzędowo wydaną względnie urzędowo potwierdzoną inną legitymację,
która jest zaopatrzona w fotografię.

Majitel této přepustky má jiný úřední neb úředně potvrzený výkaz, který je opatřen podobenkou.

_____ Pieczęć urzędu.

_____ Úřední pečet.

Własnoręczny podpis _____

Vlastnoruční podpis _____

Wymienienie osób towarzyszących poniżej 14 lat _____

Jména osob mladších 14 let, hranici společně přecházejících _____

Miejsce wystawienia _____

Místo vystavení _____

Data _____

Datum _____

Urząd _____

Úřad _____

Podpis _____

Podpis _____

(Pieczęć urzędowa).

Úřední pečet).

(Strona przednia).
(Přední strana).

Polsko-Czechosłowacki ruch pograniczny.
Československo-Polský pohraniční styk.

Przepustka stała.

Přepustka stálá.

№ _____
Číslo _____

Imię i nazwisko _____

Jméno a příjmení _____

Zawód _____

Zaměstnání _____

Miejsce urodzenia _____ data urodzenia _____

Místo narození _____ datum narození _____

Przynależność państwowa _____

Státní příslušnost _____

Miejsce zamieszkania _____

Místo pobytu _____

Cel przekroczenia granicy _____

Za jakým účelem překročuje hranici _____

Miejsce przekroczenia granicy _____

Místo překročení hranice _____

Ważna na pobyt w pasie granicznym w odcinku _____

Platí na pobyt v pohraničním pásmu v úseku _____

Ważna do _____

Platí do _____

(Strona odwrotna).
(Zadní strana).

Miejsce na fotografię.
Místo pro podobenku.

Pieczczę urzędu.
Úřední pečeť.

Własnoręczny podpis
Vlastnoruční podpis

Wymienienie osób towarzyszących poniżej 14 lat:
Jména osob mladších 14 let hranici společně přecházejících:

Miejsce wystawienia
Místo vystavení

Data
Datum

Urząd
Úřad

Podpis
Popis

(Pieczczę urzędowa).
Úřední pečeť.

Strona przednia).
(Přední strana).

Polsko-Czeskosłowacki ruch pograniczny.
Československo-Polský pohraniční styk.

Przepustka gospodarcza.
Přepustka hospodářská.

№ _____
Číslo

Imię i nazwisko
Jméno a příjmení

Zawód
Zaměstnání

a) Właściciel uprawniony do użytkowania obszaru ziemskiego w gminie
Majitel oprávněný obdělávatí pozemky v obci

b) Zatrudniony u
Zaměstnaný u

Miejsce urodzenia
Místo narození

data urodzenia
datum narození

Przynależność państwowa
Státní příslušnost

Miejsce zamieszkania
Místo pobytu

Ważna na rok 192 _____
Platí na rok 192 _____

(Strona odwrotna).
(Zadní strana).

Miejsce na fotografię.
Misto pro podobenku.

Pieczęć urzędu.
Úřední pečet.

Własnoręczny podpis: _____
Vlastnoruční podpis: _____

Wymienienie osób towarzyszących w wieku poniżej 14 lat: _____
Jména osob mladších 14 let hranici společně přecházejících: _____

Miejsce wystawienia _____
Místo vystavení _____

Data _____
Datum _____

Urząd _____
Úřad _____

Podpis _____
Podpis _____

(Pieczęć urzędowa).
(Úřední pečet).

Zaznajomiwszy się z powyższą Konwencją, uznaliśmy ją i uznajemy za słuszną, zarówno w całości, jak i każde z zawartych w niej postanowień, oświadczamy, że jest przyjęta, ratyfikowana i zatwierdzona i przyrzekamy, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydaliśmy Akt niniejszy, opatrzone pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

W Warszawie, dnia 28 września 1925 roku.

(—) *Stanisław Wojciechowski*

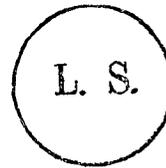
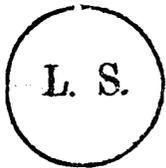
Przez Prezydenta Rzeczypospolitej

Prezes Rady Ministrów:

(—) *Władysław Grabski*

Minister Spraw Zagranicznych:

(—) *Al. Skrzyński*

Après avoir vu et examiné ladite Convention, Nous l'avons approuvée et approuvons en toutes et chacune des dispositions y contenues; déclarons qu'elle est acceptée, ratifiée et confirmée, et promettons qu'elle sera inviolablement observée.

En Foi de Quoi Nous avons donné les Présentes, revêtues du Sceau de la République de Pologne.

A Varsovie, le 28 septembre 1925.

(—) *Stanisław Wojciechowski*

Par le Président de la République

Le Président du Conseil des Ministres:

(—) *Władysław Grabski*

Le Ministre des Affaires Étrangères.

(—) *Al. Skrzyński*